

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการผลิตพืชพันธุ์ดี

เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ

และใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร

ปี 2568

กันยายน 2569

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 4 จังหวัดขอนแก่น

รายงานผลการดำเนินงาน

โครงการผลิตพืชพันธุ์ดี
เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ
และใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร
ปี 2568

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย

9 กันยายน 2569

คำนำ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย ได้ดำเนินงานร่วมกับกองขยายพันธุ์พืช ในการจัดทำโครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติและใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2568 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและจัดหาพืชพันธุ์ดีที่มีคุณภาพ แข็งแรง และเหมาะสมกับพื้นที่ สำหรับสำรองไว้ช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน พันธุ์พืชและรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติได้อย่างทันทั่วถึง รวมถึงสำรองใช้ในการกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) และแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2566–2570) ในด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติและการส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารของประเทศ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย ในฐานะหนึ่งในศูนย์ปฏิบัติการสังกัดกรมส่งเสริมการเกษตร ได้ร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินงานรวมทั้งสิ้น 98,000 บาท ประกอบด้วย งบประมาณสำหรับค่าจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก จำนวน 70,000 บาท และค่าผลิตต้นพันธุ์ จำนวน 28,000 บาท ซึ่งศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลยได้ดำเนินการผลิตและจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรตามแผนการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด จนบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการฯ เป็นที่เรียบร้อย ทำให้มีพืชพันธุ์ดีสำรองพร้อมสนับสนุนแก่เกษตรกรและประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพและฟื้นฟูศักยภาพการผลิตทางการเกษตรให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน รายงานผลการดำเนินงานโครงการฯ เล่มนี้ ได้สรุปผลการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการงบประมาณ ผลผลิต ผลลัพธ์ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานของศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย เพื่อใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการติดตามประเมินผล และเป็นแนวทางในการดำเนินงานสนับสนุนเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติในอนาคตต่อไป คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณ กรมส่งเสริมการเกษตร กองขยายพันธุ์พืช สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ตลอดจนผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ได้ให้การสนับสนุน ให้คำแนะนำ และอำนวยความสะดวกในการดำเนินงาน จนทำให้โครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติและใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2568 สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง บุคลากรทางการเกษตร เกษตรกร และผู้สนใจโดยทั่วกัน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ 4 จังหวัดขอนแก่น
กรมส่งเสริมการเกษตร
กันยายน 2569

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ก

สารบัญ

๗

รายงานผลการดำเนินโครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ
และใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2568

1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	1
3. เป้าหมาย	2
4. งบประมาณ	2
5. กิจกรรม/วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน	2
6. ระยะเวลาการดำเนินงาน	4
7. ผลการดำเนินงาน	4
7.1 ผลการผลิตและจัดหาเมล็ดพันธุ์	4
7.2 ผลการผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารและพืชเศรษฐกิจอายุสั้น	5
7.3 ผลการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช/ต้นพันธุ์ ให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบ จากภัยพิบัติต่างๆ และใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร	6
8. ผลที่ได้รับ	6
9. ปัญหาและข้อเสนอแนะ	7
10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	8

ภาคผนวก

โครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ และใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2568

1. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติเป็นหลัก ส่งผลให้ภาคการเกษตรมีความเปราะบางต่อความผันผวนของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติต่างๆ อาทิ ภัยแล้ง น้ำท่วม วาตภัย และดินถล่ม ซึ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และมีแนวโน้มทวีความรุนแรงมากขึ้น ปัญหาดังกล่าว ไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตรเท่านั้น หากยังส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและรายได้ของเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อยที่มีข้อจำกัดทั้งด้านเงินทุนและทรัพยากรในการฟื้นฟู การผลิตหลังเกิดเหตุ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการสำรองพืชพันธุ์ดีและเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ มีความแข็งแรง ทนทานต่อสภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อใช้ในการสนับสนุนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ให้สามารถฟื้นตัวและกลับมาประกอบอาชีพได้อย่างรวดเร็ว มีเสถียรภาพ เพื่อลดผลกระทบจากภัยพิบัติและเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารของประเทศในภาพรวม ซึ่งเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) โดยเฉพาะในด้านที่ 1 “ความมั่นคง” ด้านที่ 5 “การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม” และด้านที่ 6 “การพัฒนาเศรษฐกิจ” ที่เน้นย้ำการยกระดับภาคเกษตรให้มีความสามารถในการรับมือกับวิกฤติ และเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน ทั้งยังสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ. 2566 – 2570) ในมิติของการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ การสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่เกษตรกร และการพัฒนาระบบผลิตพืชและเมล็ดพันธุ์ให้มีคุณภาพรองรับสถานการณ์วิกฤตต่างๆ และส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารของประเทศ อีกทั้งกรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งมีภารกิจหลักในการช่วยเหลือ ดูแลเกษตรกรและให้บริการทางการเกษตร ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ จึงได้วางแผนเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติดังกล่าว เป็นการเบื้องต้น

กองขยายพันธุ์พืชและศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ดำเนินการจัดทำโครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติและใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2568 เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในสถานการณ์วิกฤตหลังจากเกิดภัยพิบัติ และเพื่อสนับสนุนงานตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนให้ภาคการเกษตรสามารถฟื้นฟูและพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสร้างภูมิคุ้มกันและความยั่งยืนในระยะยาวให้แก่เกษตรกรและเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

2. วัตถุประสงค์

2.1 ผลิตและจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกร และประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ

2.2 เพื่อฟื้นฟูเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติให้มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และสำรองใช้ในการกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

3. เป้าหมาย

- 3.1 เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่าง ๆ ในจังหวัดหนองบัวลำภู (6 อำเภอ)
- 3.2 เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรที่มีการดำเนินงานในรูปแบบกลุ่มตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร
- 3.3 เมล็ดพันธุ์พร้อมสนับสนุน ไม่น้อยกว่า 145 กิโลกรัม
- 3.4 ต้นพันธุ์พร้อมสนับสนุน จำนวน 25,000 ต้น
- 3.5 บรรจุเมล็ดพันธุ์พืชตามชนิดและน้ำหนักตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด ได้แก่ กระบะ 20 กิโลกรัม กวางตุ้ง 20 กิโลกรัม และผักบุ้ง 20 กิโลกรัม รวม 60 กิโลกรัม

4. งบประมาณ

รวมทั้งสิ้น จำนวน 98,000 บาท (เก้าหมื่นแปดพันบาทถ้วน) ดังนี้

4.1 ค่าจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก	เป็นเงิน 70,000 บาท
4.2 ค่าผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร	เป็นเงิน 18,000 บาท
4.3 ค่าผลิตต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น	เป็นเงิน 10,000 บาท

หมายเหตุ : ทุกรายการสามารถใช้จ่ายได้

5. กิจกรรม/วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

5.1 กิจกรรม

5.1.1 ผลิตและจัดหาเมล็ดพันธุ์ พืช จำนวน 3.5 ไร่ รวมทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 145 กิโลกรัม รวมทั้งสิ้น 33,000 ชอง ดังนี้

- 1) ถั่วฝักยาวไร้ค้าง พื้นที่ 1 ไร่ 50 กิโลกรัม จำนวน 10,000 ชอง
- 2) มะเขือเปราะ พื้นที่ 1 ไร่ 5 กิโลกรัม จำนวน 5,000 ชอง
- 3) ถั่วพู พื้นที่ 0.5 ไร่ 30 กิโลกรัม จำนวน 6,000 ชอง
- 4) กระเจียบเขียว พื้นที่ 1 ไร่ 60 กิโลกรัม จำนวน 12,000 ชอง

5.1.2 บรรจุและสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ และใช้ตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวนไม่น้อยกว่า 23,100 ชอง

5.1.3 ผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร ได้แก่ พริก มะเขือเปราะ จำนวนไม่น้อยกว่า 24,000 ต้น

5.1.4 ผลิตต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น ได้แก่ มะละกอ จำนวนไม่น้อยกว่า 1,000 ต้น

5.1.5 สนับสนุนเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์พืชให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ และใช้ในการภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

5.1.6 รายงานความก้าวหน้า และสรุปผลการดำเนินงานเสนอกรมส่งเสริมการเกษตร

5.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

5.2.1 ศูนย์ปฏิบัติการเข้าร่วมรับฟังการประชุมชี้แจงรายละเอียดโครงการจากกองขยายพันธุ์พืช (ระบบออนไลน์) และศึกษาคู่่มือโครงการเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ภายในเดือนกันยายน 2568

5.2.2 การจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการ

1) กองขยายพันธุ์พืชดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินการโครงการ จัดทำแผนการผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารและต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น ให้ศูนย์ปฏิบัติการทราบภายในเดือนกันยายน 2568

2) ศูนย์ปฏิบัติการดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินการโครงการ จัดทำแผนการผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารและต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น ให้ศูนย์ปฏิบัติการทราบภายในเดือนกันยายน 2568

5.2.3 การจัดซื้อจัดจ้าง

ศูนย์ปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุการเกษตร อุปกรณ์ระบบน้ำ น้ำมันเชื้อเพลิง และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับการผลิตเมล็ดพันธุ์ ต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร และต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น ทั้งนี้ให้ดำเนินการโดยถือปฏิบัติตามระเบียบราชการและมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ของกรมส่งเสริมการเกษตรอย่างเคร่งครัด

5.2.4 การผลิตเมล็ดพันธุ์/บรรจุซอง

1) ศูนย์ปฏิบัติการดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ตามแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก พืชอาหาร ได้แก่ ถั่วฝักยาวไร้ค้าง มะเขือเปราะ ถั่วพู กระเจี๊ยบเขียว โดยจัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก จำนวน 3.5 ไร่ในพื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร

2) ศูนย์ปฏิบัติการได้รับเมล็ดพันธุ์ ได้แก่ ผักบุ้ง คენหาว และกวางตุ้ง ที่จัดหาจากหน่วยงานภาคเอกชนจากกองขยายพันธุ์พืช พร้อมบรรจุซองตามขนาดที่กำหนด เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับสนับสนุนเกษตรกร ตามเป้าหมายโครงการ

3) การควบคุมและตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ศูนย์ปฏิบัติการดำเนินการ ควบคุมและตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ที่ได้จากการผลิตเพื่อยืนยันความมั่นใจว่าเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตได้มีคุณภาพดี ตามมาตรฐานที่กำหนด ภายใต้การดำเนินงานตามหลักวิชาการก่อนทำการบรรจุเมล็ดพันธุ์ โดยการทดสอบคุณภาพ เมล็ดพันธุ์ตามคู่มือการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ของกองขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร

5.2.5 การผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร และต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น

ศูนย์ปฏิบัติการดำเนินการผลิตพร้อมอนุบาลพันธุ์พืชผักพืชอาหาร ได้แก่ พริก และมะเขือเปราะ จำนวน 2,400 ต้น และดำเนินการผลิตพร้อมอนุบาลพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น ได้แก่ มะละกอ จำนวน 1,000 ต้น ในพื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการของกรมส่งเสริมการเกษตร

5.2.6 การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ ต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร และต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น

1) ดำเนินการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชบรรจุซอง และต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารแก่เกษตรกร และประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ ได้อย่างเร่งด่วนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนในเบื้องต้น ดังนี้

(1) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์บรรจุซอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

- สำรองเมล็ดพันธุ์ให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและภัยธรรมชาติต่าง ๆ (ร้อยละ 30 ของเป้าหมาย)

- สนับสนุนงานโครงการพระราชดำริ (ร้อยละ 20 ของเป้าหมาย)

- สนับสนุนกิจกรรมสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร (ร้อยละ 20 ของเป้าหมาย)

- สนับสนุนกิจกรรมต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก (ร้อยละ 30 ของเป้าหมาย)

(2) สนับสนุนต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร จำนวน 4,000 ต้น/อำเภอ รวมทั้งสิ้น 24,000 ต้น
หมายเหตุ : หากในพื้นที่รับผิดชอบไม่เกิดภัยพิบัติ สามารถนำไปใช้ในการกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรได้

2) ศูนย์ปฏิบัติการสนับสนุนต้นพันธุ์พืชเพื่อฟื้นฟูเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติให้มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน และสร้างความสามารถในการแข่งขัน

โดยสนับสนุนต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น ให้แก่เกษตรกรที่มีการดำเนินงานในรูปแบบกลุ่ม ทั้ง 1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดหนองบัวลำภู (6 อำเภอ) รวมทั้งสิ้นจำนวน 1,000 ต้น

5.2.7 การรายงานผลการปฏิบัติงานตามแบบรายงานผลการผลิตเมล็ดพันธุ์ ต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร ต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น ผลการบรรจุซองและการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช และรายงานผลการขอรับและจ่ายพันธุ์พืช ตามโครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ผู้ประสบภัยพิบัติและใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2568 โดยรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ภายในวันที่ 20 ของทุกเดือน ทาง E-mail : plantprop3@gmail.com หรือ plantprop.doae@gmail.com จนกว่าการดำเนินการโครงการแล้วเสร็จ

5.2.8 การสรุปผลการดำเนินงานโครงการ

ศูนย์ปฏิบัติการเป้าหมายสรุปและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอกองขยายพันธุ์พืช ในรูปแบบรูปเล่ม จำนวน 1 เล่ม ภายใน 30 วันหลังจากสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

6. ระยะเวลาการดำเนินงาน

6.1 การเบิกจ่ายงบประมาณภายในเดือนกันยายน พ.ศ. 2568

6.2 การดำเนินงานโครงการฯ เดือนสิงหาคม พ.ศ. - กันยายน พ.ศ. 2569

7. ผลการดำเนินงาน

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลวางแผนการผลิตเมล็ดพันธุ์ พืชผักพืชอาหาร การจัดทำแปลงขยายพันธุ์ การเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ การปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ และการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ จำนวน 4 ชนิด ได้แก่ ถั่วฝักยาวไร้ค้าง มะเขือเปราะ ถั่วพู และกระเจี๊ยบเขียว ซึ่งได้จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ผัก ในพื้นที่จำนวน 3.5 ไร่ พร้อมทั้งได้ดำเนินการควบคุมและตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ ที่ได้จากการผลิต โดยการทดสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามคู่มือการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ของ กองขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อยืนยันความมั่นใจของเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

7.1 ผลการผลิตและจัดหาเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งสิ้น 205 กิโลกรัม ดังนี้

1) ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชผัก ได้แก่ ถั่วฝักยาวไร้ค้าง มะเขือเปราะ ถั่วพู และกระเจี๊ยบเขียว เป้าหมายการผลิตไม่น้อยกว่า 145 กิโลกรัม

2) ได้รับการจัดสรรเมล็ดพันธุ์พืชผัก จากกองขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร สำหรับรองรับกรณีเกิดภัยพิบัติต่างๆ ได้แก่ ผักบุ้ง กระถิน และถั่วฝักยาว จำนวน 60 กิโลกรัม

รายละเอียดตามตารางที่ 1 : ผลการผลิตและจัดหาเมล็ดพันธุ์

ตารางที่ 1 : ผลการผลิตและจัดหาเมล็ดพันธุ์

ชนิดพืช	สายพันธุ์	พื้นที่ปลูก (ไร่)	เป้าหมาย การผลิต (กิโลกรัม)	ผลผลิตที่ได้ (กิโลกรัม)	เป้าหมาย การผลิต (ซอง)	ผลการ บรรจุ (ซอง)
การผลิตและบรรจุเมล็ดพันธุ์ ตามเป้าหมายโครงการฯ						
1. ถั่วฝักยาวไร้ค้าง	สุรนารี 1	1	50	44.50	10,000	17,878
2. มะเขือเปราะ	คางกบ ศก.2	1	5	27.80	5,000	10,262
3. ถั่วพู		0.5	30	5	6,000	0
4. กระเจี๊ยบเขียว	กวก. กาญจนบุรี	1	60	17.00	12,000	6,460
รวม		3.5	145	89.3	33,000	34,600
การบรรจุพันธุ์ ตามที่ได้รับจัดสรร (เพิ่ม)						
1. ผักบุ้ง		-	-	20	2,000	1,935
2. กวางตุ้ง		-	-	20	6,560	6,480
3. คะน้า		-	-	20	6,560	6,454
รวม		-	-	60	15,120	14,869
รวมทั้งสิ้น		3.5	145	149.3	48,120	49,469

หมายเหตุ 1 : ข้อมูล ณ วันที่ 9 กันยายน 2569

หมายเหตุ 2 : ถั่วพูเขียวยังอยู่ในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต

7.2 ผลการผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารและพืชเศรษฐกิจอายุสั้น

1) ต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร ได้แก่ พริก และมะเขือเปราะ จำนวนทั้งสิ้น 24,000 ต้น และผลการสนับสนุน จำนวนทั้งสิ้น 33,206 ต้น

2) ต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น จำนวนทั้งสิ้น 1,000 ต้น และผลการสนับสนุน จำนวนทั้งสิ้น 1,906 ต้น

รายละเอียดตามตารางที่ 2-3 : ผลการผลิตและสนับสนุนต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารและพืชเศรษฐกิจอายุสั้น

ตารางที่ 2 : ผลการผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารและพืชเศรษฐกิจอายุสั้น

ชนิดพืช	เป้าหมายการผลิต (ต้น)	ผลผลิตที่ได้ (ต้น)
การผลิตต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร		
1. พริก	10,400	15,540
2. มะเขือเปราะ	13,600	18,560
รวมทั้งสิ้น	24,000	34,000
การผลิตต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น		
1. มะละกอ	1,000	2,000
รวมทั้งสิ้น	1,000	2,000

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 9 กันยายน 2569

ตารางที่ 3 : ผลการสนับสนุนต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารและพืชเศรษฐกิจอายุสั้น

จังหวัด	เป้าหมายการสนับสนุน (ตัน)	ผลการสนับสนุน (ตัน)
การสนับสนุนต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหาร		
1. หนองบัวลำภู	24,000	29,800
2. เลย	0	3,406
รวมทั้งสิ้น	24,000	33,206
การสนับสนุนต้นพันธุ์พืชเศรษฐกิจอายุสั้น		
1. หนองบัวลำภู	1,000	1,840
2. เลย	0	66
รวมทั้งสิ้น	1,000	1,906

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ 9 กันยายน 2569

7.3 ผลการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช/ต้นพันธุ์ ให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ และใช้ในการกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย ดำเนินการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช ให้แก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติและภัยธรรมชาติต่างๆ และใช้ตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวนรวมทั้งสิ้น 24,985 ซอง ประกอบด้วย

7.3.1 สนับสนุนจุดบริการพืชพันธุ์ DOAE (ภัยพิบัติ และภัยธรรมชาติต่างๆ) จำนวน 17,770 ซอง

7.3.2 โครงการพระราชดำริฯ (โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน โครงการเกษตรทฤษฎีใหม่) จำนวน 1,010 ซอง

7.3.3 การสร้างความมั่นคงทางอาหาร (โครงการยุวเกษตรกร โครงการอาสาสมัครเกษตร กลุ่มเกษตรกรปลูกผักสวนครัว กลุ่มวิสาหกิจชุมชน) จำนวน 290 ซอง

7.3.4 สนับสนุนเมล็ดพันธุ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตพืชผัก ได้แก่ เกษตรแบบแปลงใหญ่ โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร (ศพก.) และวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) จำนวน 12,225 ซอง

7.3.5 กิจกรรมอื่นๆ จำนวน 3,830 ซอง

รายละเอียดตามตารางที่ 4 : ผลการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช

ตารางที่ 4 : ผลการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืช

ชนิดพืช	ผลการ บรรจุ (ซอง)	ผลการสนับสนุน					รวมผลการ สนับสนุน ทั้งหมด (ซอง)	คงเหลือ (ซอง)
		จุดบริการ Doae (ภัยพิบัติ)	พระราชดำริ	ความ มั่นคง ทาง อาหาร	ลด ต้นทุน การ ผลิต	อื่นๆ		
1. ถั่วฝักยาวไร้ค้าง	17,878	3000	250	530	110	400	4,290	13,588
2. มะเขือเปราะ	10,262	3600	0	350	0	0	3950	6,312
3. ถั่วพู	0	0	0	0	0	0	0	0
4. กระเจี๊ยบเขียว	6,460	2400	150	330	20	100	3000	3,460
5. ผักบุ้ง	1,935	620	410	170	415	320	1935	0
6. กวางตุ้ง	6,480	3500	600	370	1070	940	6480	0
7. คะน้า	6,454	2400	700	650	1520	1184	6454	0
รวม	49,469	15520	2110	2400	3135	2944	26109	23,360

หมายเหตุ 1 : ข้อมูล ณ วันที่ 9 กันยายน 2569

หมายเหตุ 2 : ถั่วพูเขียวยังอยู่ในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิต

8. ผลที่ได้รับ

8.1 สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ ได้แก่ ถั่วฝักยาวไร้ค้าง มะเขือเปราะ ถั่วพู และกระเจี๊ยบเขียวที่เป็นพันธุ์ดีและมีคุณภาพ เพื่อสามารถช่วยเหลือเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติและภัยธรรมชาติต่างๆ รวมถึงงานตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรได้

8.2 สามารถผลิตพืชผักพืชอาหาร และพืชเศรษฐกิจอายุสั้นที่เป็นพันธุ์ดีและมีคุณภาพ เพื่อสามารถช่วยเหลือเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติและภัยธรรมชาติต่างๆ รวมถึงงานตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรได้

8.3 สามารถสร้างความมั่นคงทางอาหาร ช่วยลดลดค่าใช้จ่าย สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ ให้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และประชาชนทั่วไป ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยพิบัติและภัยธรรมชาติต่างๆ และสนับสนุนงานส่งเสริมการเกษตรตามภารกิจของกรมส่งเสริมการเกษตรได้

8.5 สามารถขยายผลให้เกษตรกรในจังหวัดนอกเหนือเขตพื้นที่รับผิดชอบทั้งในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบทางภัยพิบัติและภัยธรรมชาติต่างๆ รวมถึงการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหาร ลดต้นทุนการผลิต และอื่นๆ ได้อีกหลายจังหวัด ได้แก่ ปัตตานี อุตรดิตถ์ ชัยภูมิ เลย

9. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย ได้ดำเนินการขับเคลื่อนโครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติและใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2568

รายละเอียดตามตารางที่ 5 : ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 5 : ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะ

ประเด็น	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. ถั่วฝักยาวไร้ค้าง	ผลผลิตไม่ครบจำนวนเป้าหมาย (กิโลกรัม) เนื่องจากระบบน้ำมีปัญหา ทำให้พืชได้รับน้ำไม่ทั่วถึง	ขอรับสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงโครงสร้างระบบน้ำ (เครื่องสูบน้ำ, ท่อวางระบบน้ำ, ถังเก็บน้ำ)
2. ถั่วพูเขียว	การเก็บเกี่ยวผลผลิตมีความล่าช้า เนื่องจากเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับก่อนปลูกมีอัตราการงอกที่ไม่ดี ทำให้ต้องจัดหาเมล็ดพันธุ์ในการปลูกใหม่ และระบบน้ำมีปัญหา	- จัดหาเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ และทดสอบความงอกก่อนนำไปปลูก - ขอรับสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงโครงสร้างระบบน้ำ (เครื่องสูบน้ำ, ท่อวางระบบน้ำ, ถังเก็บน้ำ)
3. กระเจี๊ยบเขียว	ผลผลิตไม่ครบจำนวนเป้าหมาย (กิโลกรัม) เนื่องจากเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับก่อนปลูกมีอัตราการงอกที่ไม่ดี ทำให้ต้องจัดหาเมล็ดพันธุ์ในการปลูกใหม่ และช่วงปลูกเจอปัญหาสภาพอากาศที่ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช	- จัดหาเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพ และทดสอบความงอกก่อนนำไปปลูก - ขอรับสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงโครงสร้างระบบน้ำ (เครื่องสูบน้ำ, ท่อวางระบบน้ำ, ถังเก็บน้ำ)

10. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย

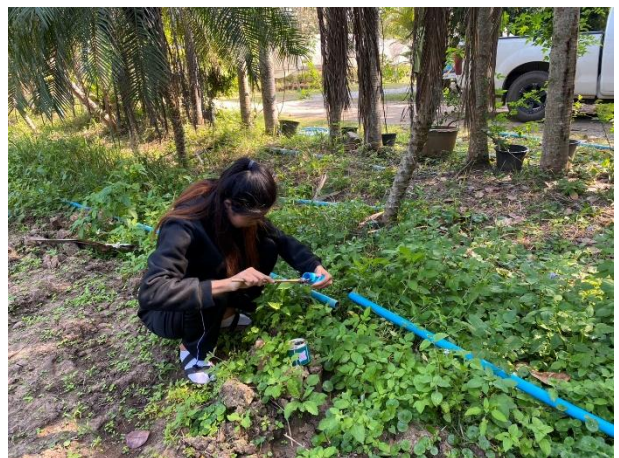
นายวิโรจน์ ศรีทวี	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย	
นางสาวศยามล ยะมาวิริญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	ผู้รับผิดชอบโครงการ
นายวีระพงษ์ ริมไธสง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
นายมนคง หงส์สิงห์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	คณะทำงาน
นางสาวศศิวิมล โสระสิงห์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ	คณะทำงาน
ว่าที่ร้อยตรี สำราญ กิมเชื้อ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	คณะทำงาน

ภาคผนวก

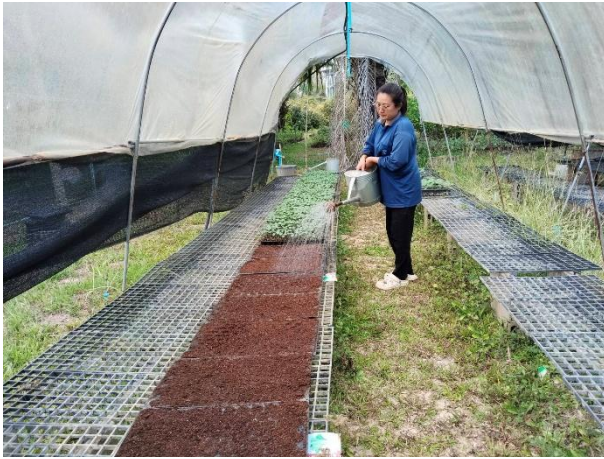
ภาพกิจกรรม
โครงการผลิตพืชพันธุ์ดีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ
และใช้ในการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตร ปี 2568

1. การผลิตเมล็ดพันธุ์

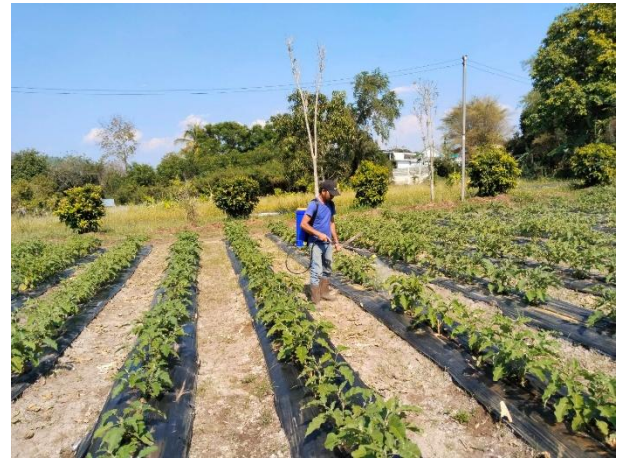
1.1 การเตรียมแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์

1.2 การเพาะต้นกล้า ย้ายปลูกลงแปลง

1.3 การดูแลรักษา

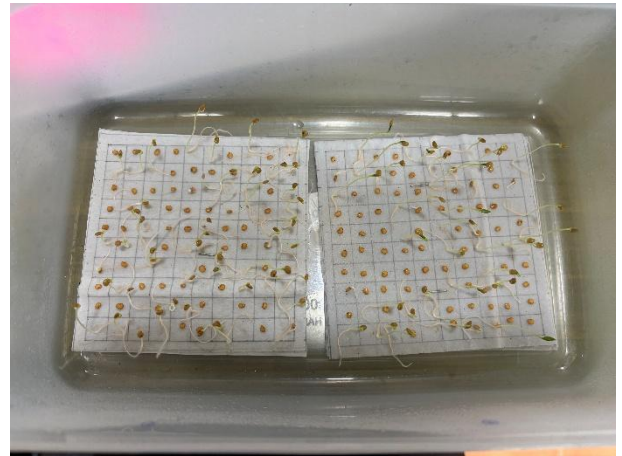

1.4 การเก็บเกี่ยวผลผลิต

1.5 การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (วัดความชื้น และทดสอบความงอก)

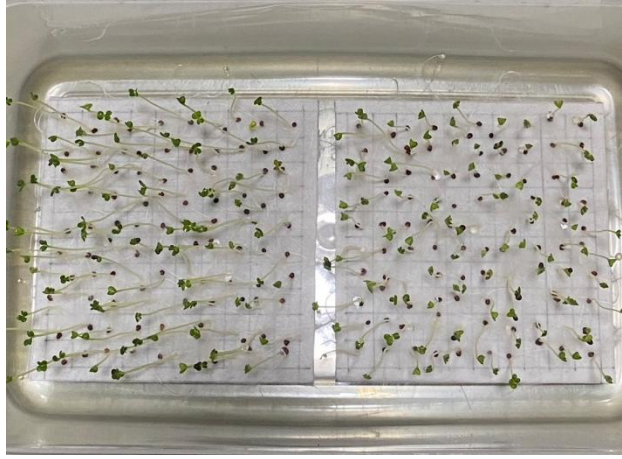
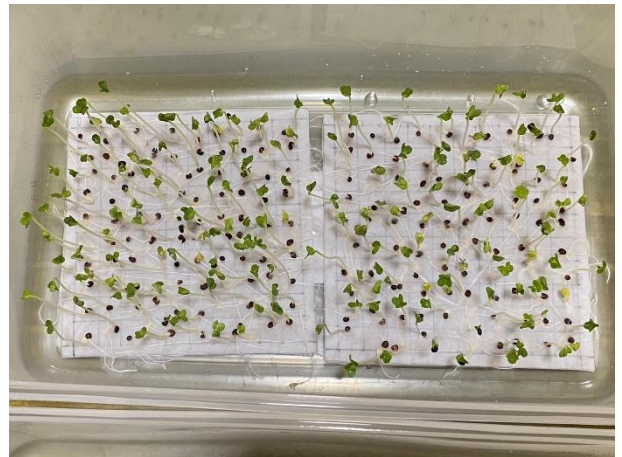
1.6 การบรรจุเมล็ดพันธุ์

2. เมล็ดพันธุ์ที่กองขยายจัดหาให้

2.1 ทดสอบความงอกเมล็ดพันธุ์

2.2 การบรรจุเมล็ดพันธุ์

3. การผลิตต้นพันธุ์พืชผักอาหารและพืชเศรษฐกิจอายุสั้น

3.1 การผลิตต้นพันธุ์พืชผักอาหาร

3.2 การผลิตพืชเศรษฐกิจอายุสั้น

4. การสนับสนุนเมล็ดพันธุ์และต้นพันธุ์พืชผักพืชอาหารและพืชเศรษฐกิจอายุสั้น

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเลย

 www.nedoae.doae.go.th

 บ้านติดต่อ หมู่ที่ 9 ตำบลนาอาน
อำเภอเมือง จังหวัดเลย 42000

 042 811 190

 promodev.loe@doae.go.th